

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 19P/111/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220208784
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Glezgo
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7220208784.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Soňou Glezgo, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. W., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnený v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 1/1358, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č.9, 042 00 Košice, dieťa rodičov: M. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, a H. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., t.č. bytom B.-T. C. H. XXX, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, 042 00 Košice na nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Maloletému Z. W., nar. XX.XX.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 1/1358, Spišská Nová Ves.

Obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu maloletého Z. mesačným výživným každý vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované a nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet zariadenia v ktorom bude maloletý umiestnený.

Zrušuje uznesenie Okresného súdu Košice II č. k. 19P/111/2020-12 zo dňa 07.09.2020 s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 28.08.2020 podal navrhovateľ návrh na dočasné zverenie maloletého do Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves pred nariadením ústavnej starostlivosti a zároveň návrh vo veci samej.

2. Navrhovateľ uviedol, že maloletý Z. W., nar. XX.XX.XXXX, bol dňa XX.XX.XXXX prijatý do Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves spolu so svojim bratom, a to na základe uznesenia o neodkladnom opatrení vydanom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. XPPOm/X/XXXX zo dňa X.X.XXXX, právoplatného dňa X.X.XXXX. Umiestneniu maloletých detí predchádzal kontakt zo strany školy, ktorá sa na tunajší úrad obrátila so žiadosťou o riešenie absencií u maloletého Z.. Následne tunajší úrad zistil, v súvislosti so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky u maloletého aj nepodnetné prostredie u maloletých detí a nestabilné bytové zázemie. Matka v minulosti vykonávala starostlivosť o maloleté deti v Zariadení núdzového bývania v G., ktoré následne musela z dôvodu nerešpektovania vnútorného poriadku opustiť a do marca XXXX v Krízovom centre v Y. T. D.. Toto zariadenie musela matka maloletých detí opustiť z dôvodu problémového správania. S matkou maloletých detí bol vykonaný rozhovor. Matka uviedla, že sa zdržiava v Autokempingu v H., kde jej bola predĺžená možnosť ubytovania do X.X.XXXX. Matka nás informovala o skutočnosti, že po uplynutí stanovenej doby nebude mať kde bývať. Na základe tohto zistenia bol úradom dňa X.X.XXXX podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia maloletým deťom pre zabezpečenie ochrany ich zdravia a života na umiestnenie do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Deti sa doposiaľ nachádzajú v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 1/1358, Spišská Nová Ves na základe uznesenia Okresného súdu Košice II o neodkladnom

opatrení pod sp. zn. XPPOm/X/XXXX vydanom dňa 6.5.2019, právoplatným dňa 6.6.2019. Maloleté deti sa nachádzajú v rodinnom dome na ulici W. X vo G. D.. I. Z. je žiakom Základnej školy Y. 6, ktorá sídli vo G. D.. Od septembra nastúpi do 7. ročníka. Dosahuje veľmi dobré študijné výsledky, slovná zásoba a príprava do školy je na dobrej úrovni. Školské veci, ako aj osobné veci udržiava v poriadku. S bratom M. má dobrý vzťah, niekedy však dochádza k hádkam a útokom, preto bolo odporúčané oddeliť izby. Zdravotný stav dieťaťa je dobrý. Dieťa je dispensarizované v očnej a pedopsychiatrickej ambulancii.

3. Uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 26P/145/2019, zo dňa 26.2.2020, právoplatným dňa 17.3.2020, bolo uložené maloletému Z. W., nar. XX.X.XXXX výchovné opatrenie v zmysle par. § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine na pobyt v Centre pre deti a rodiny v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo námestie 1/1358, 050 01 Spišská Nová Ves, na dobu 6 mesiacov za účelom zabezpečenia a úpravy rodinných a sociálnych pomerov na strane rodičov. Doba uplynutia výchovného opatrenia končí dňa XX.X.XXXX. Počas uloženia výchovného opatrenia maloletému Z. pracoval tunajší úrad s rodinou dieťaťa ako aj s centrom pre deti a rodiny, v ktorom sa maloleté deti nachádzajú. Spolupráca s rodičmi bola iniciovaná zo strany tunajšieho úradu ako aj zo strany centra. Osobný kontakt matky s deťmi sa uskutočnil dňa XX.X.XXXX a na Odbornej prípadovej konferencii konanej v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny dňa 4.3.2020. Otec kontaktoval zariadenie telefonicky a aj osobne. Dňa XX.X.XXXX boli rodičia predvolaní na úrad za účelom prehodnotenia a konzultácie vo veci uloženia výchovného opatrenia. Dňa XX.X.XXXX tunajší úrad telefonicky kontaktoval rodičov maloletých detí ako aj centrum pre deti a rodiny. Matka maloletých detí prejavila záujem prevziať maloleté deti na pár dní do domácnosti, v ktorej sa v súčasnosti zdržiava aj so svojim súčasným partnerom. Matka sa zdržiava na adrese J. XX. Dňa 21.8.2020 boli prešetrené podmienky v domácnosti aj za prítomnosti otca maloletých detí H. W., ktorý pomáha v domácnosti matke maloletých detí a jej súčasnému partnerovi. Z dôvodu nestabilných rodinných podmienok, slabého finančného zabezpečenia a sporadického záujmu zo strany rodičov vyhodnotil navrhovateľ uloženie výchovného opatrenia ako neúčinné, preto žiada aby Okresný súd Košice II vydal neodkladné opatrenie o dočasnom zverení maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves a zároveň podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves.

4. Spisová dokumentácia rodiny je vedená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice od roku XXXX na základe podania návrhu matkou na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom. Z manželstva rodičov M. W., nar. X.X.XXXX a H. W., nar. XX.XX.XXXX pochádza okrem maloletých detí M. a Z. aj plnoletý syn N. W., nar. XX.X.XXXX.

X. Matka W. M., nar. X.X.XXXX trv. bytom N., t. č. J. XX pracuje v upratovacom servise U., so sídlom na W. XX v Y.. Na základe pracovného pomeru uzavretého v mesiaci január XXXX s uvádzanou mzdou 2,25 eur hodina. Matka nemá zabezpečené trvalejšie bývanie. Býva v rodinnom dome v J. XX aj so svojim súčasným partnerom. Dom, ktorý obývajú pozostáva z troch miestností a kúpeľne.. Súčasný partner p. W. je nezamestnaný, poberajúci invalidný dôchodok vo výške 340eur. B. H. W., nar. nar. XX.XX.XXXX bytom N., t. č. B. H., má k dispozícii jednu obývatel'nú bunku, za ktorú platí mesačne 31eur. V súčasnosti je otec dlhodobo práceneschopný, žiada o posúdenie zdravotného stavu a podáva žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Podľa jeho vyjadrení bol v minulosti trestne stíhaný, z toho titulu mu v súčasnosti plynie podmienený trest odňatia slobody a súdom uložená ochranná liečba závislosti na alkohole, na základe povinnosti ochrannej liečby spolupracuje s odborným lekárom a pravidelne sa zúčastňuje vyšetrení v psychiatrickej ambulancii. Jeho príjem je vo výške 840 eur mesačne, po splnení exekučných nárokov má k dispozícii 512 eur mesačne.

6. Vo vyhodnotení uloženého výchovného opatrenia úrad uviedol, že výchovné opatrenie s účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov na strane matky nespĺnilo účel, a to z dôvodu nestabilných rodinných podmienok, slabého finančného zabezpečenia a sporadického záujmu zo strany rodičov, preto žiada aby Okresný súd Košice II vydal neodkladné opatrenie o dočasnom zverení maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves a zároveň podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves.

7. Súd vyhovel návrhu úradu a uznesením č.k. 19P/111/2020-12 zo dňa 07.09.2020 nariadil neodkladné opatrenie.

8. Rodičia sa k návrhu nevyjadrili.

9. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom sa nezúčastnili bez ospravedlnenia rodičia, súd preto pojednával bez ich prítomnosti a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, kolízneho opatrovníka a listinnými dôkazmi, pričom zistil tento skutočný stav:

10. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 19P/22/2018, vydaného dňa 28.3.2018, právoplatného dňa 2.5.2018 bolo manželstvo manželov M. W., nar. X.X.XXXX a H. W., nar. XX.XX.XXXX rozvedené a bola schválená dohoda rodičov o úprave pomerov k maloletým deťom v zmysle zverenia maloletých do osobnej starostlivosti matky s povinnosťou otca prispievať na výživu maloletého Z. sumou 80 eur a na maloletého M. sumou XX eur mesačne, styk otca s maloletými deťmi bol po dohode ponechaný bez obmedzenia. Konanie o určenie výživného do času rozvodu manželstva vedené na Okresnom súde Košice- okolie pod sp. zn. 19P/188/2017 bolo na základe späťvzatia návrhu matkou zastavené.

11. Navrhovateľ vo výpovedi uviedol, že maloletý je na základe neodkladného opatrenia sp. zn. 19P/111/2020 zo dňa 4.9.2020 v dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie, v ktorom sa nachádza doposiaľ. Nnavštevuje 7. ročník na Základnej škole Y. X vo G. D.. Školský prospech je priemerný. Správanie je v súlade so školským poriadkom. Školské veci si udržiava v poriadku.. Slovná zásoba je na primeranej úrovni. Správanie v dome sa zhoršuje, nakoľko boli evidované prípady, kedy fyzicky zaútočil na svojho mladšieho brata M.. Z. navonok pôsobí sebedovomo a snaží sa byť tvrdý. Je však samotár, medzi deťmi nieje obľúbený. Hygienické návyky má osvojené. Zdravotný stav dieťaťa je toho času dobrý. Je dispensarizovaný v pedopsychiatrickej ambulancii - bez medikamentózne liečby z dôvodu zmiešanej poruchy správania a emocionality a očnej ambulancii- nosí okuliare z dôvodu kombinovaného myopického astigmatizmu oboch očí. Rodičia o všetkých súrodencov prejavujú záujem prostredníctvom telefonického kontaktu ktorý sa uskutočnil v mesiacoch august a október.

12. Kolízny opatrovník uviedol, že úrad kontaktoval rodičov z dôvodu pandemickej situácie telefonicky, s matkou hovorili, táto uviedla, že s návrhom súhlasí preto, že nedokáže zabezpečiť starostlivosť o deti z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov a nedostatku práce. Aj keď je naďalej zamestnaná zamestnávateľ pre ňu aktuálne kvôli pandémie nemá prácu. Pokiaľ ide o otca, tohto sa pokúšali kontaktovať v zariadení Oáza - Nádej pre nový život, kde by sa mal zdržiavať, avšak bezúspešne, aktuálne tam nebol. Podľa oznámenia matky by mal byť niekde na nejakej brigáde mimo obvod centra. Úradu sa otca nepodarilo kontaktovať, na telefónnom čísle bol nedostupný. Podľa oznámenia z Centra pre deti a rodiny matka naposledy dieťa kontaktovala v auguste 2020. Zároveň sa nepodarilo nájsť žiadneho príbuzného ani inú fyzickú osobu ktorá by zabezpečovala náhradnú osobnú starostlivosť. Bol kontaktovaný zo strany centra brat maloletých detí, ktorý keď bol dotazovaný či si ich vezme na prázdniny tak sa viac neozval. Z uvedeného dôvodu na podanom návrhu trvá.

13. Podľa ust. § 44 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (1) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. (4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

14. Podľa ust. § 54 ods. 5 zákona o rodine (1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. 2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. (3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. (4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. (5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie,

do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa ust. § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

16. Podľa ust. § 62 Zákona o rodine 1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa ust. § 75 pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa ust. § 81 Zákona o rodine (1) Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

20. Súd má po vykonanom dokazovaní za jednoznačne preukázané, že sú splnené podmienky a je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa nariadiť ústavnú starostlivosť. Nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, rodičia svoje pomery neupravili a naďalej nie sú schopný zabezpečiť starostlivosť o maloletého. Súdu sa nepodarilo nájsť vhodnú osobu pre náhradnú osobnú starostlivosť, preto je nevyhnutné dieťa umiestniť do ústavnej starostlivosti.

21. Súd vyhovel návrhu úradu a rodičom uložil povinnosť prispievať na výživu detí len v minimálnej zákonom stanovenej výške, a to 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Otec je evidovaný uchádzač o zamestnanie a poberá dávku v hmotnej núdzi od 1.10.2020, matka je zamestnaná v upratovacom servise s príjmom 2,50/hod. Rodičia majú dve vyživovacie povinnosti k maloletým, obaja umiestnený v ústavnej starostlivosti. Majetkové pomery rodičov umožňujú prispievať na výživu maloletých len v minimálnom zákonomnom rozsahu. Určené výživné sú rodičia v zmysle cit. ust. ZOR povinný platiť zariadeniu, v ktorom je maloletý umiestnený.

22. Nariadením ústavnej starostlivosti odpadnú dôvody pre pokračovanie neodkladného opatrenia, súd ho preto zrušil.

23. O trovách konania súd nerozhodoval, pretože takýto návrh podaný nebol (§ 57 CMP)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať ten účastník konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil .